

Zleceniodawca recenzji:

Akademia Muzyczna im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, Rada do Spraw Dyscypliny - Sztuki Muzyczne, pismo Pani Przewodniczącej Rady do Spraw Dyscypliny - Sztuki Muzyczne dr hab. Moniki Gardoń-Preinl prof. AMKP, zlecenie podjęte na podstawie *art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. o Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023r. poz. 742 z późniejszymi zmianami)*

Dotyczy:

Uchwały Rady do Spraw Dyscypliny - Sztuki Muzyczne Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie z dnia 17 czerwca 2024r. w sprawie:

- wszczęcia, na wniosek Pana mgr Yanlong Zhanga przewodu doktorskiego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej: sztuki muzyczne

Uchwały Rady do Spraw Dyscypliny - Sztuki Muzyczne Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie z dnia 17 czerwca 2024r. w sprawie:

- wyznaczenia recenzenta w mojej osobie

Do nadesłanego mi przez Przewodniczącą Rady pisma z dnia 26.06.2024 roku W sprawie funkcji recenzenta w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora została dołączona następująca dokumentacja :

- kopia uchwały nr 40/2024 Rady do Spraw Dyscypliny - Sztuki Muzyczne z dnia 17 czerwca 2024 roku o wyznaczeniu mojej osoby na recenzenta pracy doktorskiej mgra Yanlong Zhanga
- dokumentacja w wersji elektronicznej i rozprawa doktorska (dzieło artystyczne i opis artystycznej pracy doktorskiej w wersji papierowej)
- umowa o dzieło

Podstawowe dane o Kandydacie

Yanlong Zhang jest zastępcą dyrektora szkoły artystycznej NBFAS w Ningbo a także dyrektorem Stowarzyszenia Muzyków Ningbo, wiceprzewodniczącym zarządu Stowarzyszenia Chórów Ningbo, dyrektorem Towarzystwa Pianistycznego Ningbo i członkiem Stowarzyszenia Muzyków prowincji Zhejiang.

Jest absolwentem klasy fortepianu prof. Xu Jun na Uniwersytecie Artystycznym w Nanjing. Podczas studiów licencjackich przez cztery lata z rzędu otrzymywał stypendia dla najwybitniejszych studentów na Uniwersytecie Artystycznym w Nanjing. Otrzymał także kilka stypendiów dla „wschodzących gwiazd muzyki klasycznej”. Studia ukończył w 2010 roku jako wyróżniający się student z najwyższymi wynikami. Z tego powodu został zwolniony z egzaminu i kontynuował studia magisterskie w klasie prof. Xu Jun. W 2012 roku otrzymał najbardziej prestiżowe w kraju stypendium chińskiego Ministerstwa Edukacji. W 2020 roku rozpoczął studia doktoranckie w klasie prof. dr. hab. Gajusza Kęski. W 2013 roku rozpoczął pracę w szkole artystycznej Ningbo Foreign Affairs School. W 2016 roku został skierowany przez chiński rząd do nauczania w Rumunii. W tym okresie oprócz działań dydaktycznych odbył także koncerty w stolicy Bukareszcie i trzech innych miastach, które spotkały się z dużym uznaniem i entuzjastycznym przyjęciem krytyków.

W 2018 roku zdobył nagrodę Helen Artist Award. W 2021 roku zdobył nagrodę Ningbo Music Performance Award. Jest laureatem krajowych i międzynarodowych konkursów pianistycznych, m.in.: Festiwalu Muzyki i Tańca Uniwersytetu Artystycznego w Nanjing w 2010 r., Krajowego Konkursu Pianistycznego Kayserburg w 2011 r., Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego w Singapurze w 2012 r., Festiwalu Muzyki i Tańca w Salzburgu w 2014 r., 9. Festiwalu Muzyki i Tańca w Zhejiang w 2014 r., Konkursu Pianistycznego w Ningbo w 2020 r.

Był wielokrotnie zapraszany do udziału w krajowych i międzynarodowych festiwalach muzycznych, m.in.: Singapore Piano Art Festival 2015, Osaka International Art Festival 2016. Występował podczas ceremonii otwarcia i zamknięcia Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Fortepianowej „The Silk Road Music” w 2018 r. Wystąpił także w cyklu koncertów „Romantyczne Cztery pory roku: Słuchanie Chopina” w Szanghaju w 2019 r. W 2020 r. wziął udział w Festiwalu Muzyki Dalekiego Wschodu i Antypodów w Krakowie, gdzie poprowadził wykład dotyczący chińskich dzieł fortepianowych. Dwukrotnie wystąpił także na koncertach pianistycznych organizowanych przez Stowarzyszenie Muzyków Ningbo w latach 2019 i 2023. W 2023 roku współpracował z Orkiestrą Symfoniczną Ningbo i z sukcesem wykonał koncert fortepianowy „Yellow River”.

Od 2019 roku pełni funkcję akompaniatora fortepianowego Chóru Stowarzyszenia Muzyków Ningbo, z którym to zespołem brał udział w licznych koncertach i konkursach krajowych, zdobywając nagrody za wyróżniający się akompaniament. Jednocześnie wielokrotnie pełnił funkcję dyrektora artystycznego festiwali artystycznych i koncertów. Jako nauczyciel gry na fortepianie wielokrotnie zdobywał nagrody dla wyróżniających się pedagogów na konkursach zarówno w kraju, jak i za granicą. Jego uczniowie są laureatami nagród na Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym w Kobe w Japonii, Międzynarodowym

Konkursie Pianistycznym Chopin-Plus, Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym w Singapurze, Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym Hamamatsu Piara, Konkursie Instrumentalnym „Sigismund Todata” w Rumunii, Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym Steinway, krajowym konkursie „Music Talent” oraz innych konkursach pianistycznych w kraju i za granicą.

Był także wielokrotnie zapraszany do pełnienia funkcji jurora na międzynarodowych konkursach w Singapurze, Japonii, Wielkiej Brytanii, Polsce, a także na ważnych chińskich konkursach pianistycznych. Prowadził także pogłębione badania z zakresu teorii sztuki fortepianowej, brał udział w tworzeniu książki „An Review of European and American Piano Art” oraz opublikował kilka artykułów związanych z muzyką fortepianową w czasopiśmie, m.in. „C.P.E Bach, the Founder of Piano Performance Art”, „The Road of Western Classical Piano Art Series”, „The Outstanding Female Pianist Series” i wielu innych.

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska Pana mgra Yanlong Zhanga *Ekspresja w sonatach fortepianowych jako odzwierciedlenie przemian stylistycznych w twórczości Aleksandra Skriabina* składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku elektronicznym oraz opisu, stanowiących łącznie pracę pod wspomnianym tytułem.

Dzieło artystyczne zawiera utwory Aleksandra Skriabina utrwalone przez Doktoranta w następującej kolejności : *Sonata nr 1 f-moll op.6; Sonata nr 5 op.53 oraz Sonata nr 9 op.68.*

Z wielką satysfakcją zapoznałem się z płytą mgra Yanlonga Zhanga, który utrwalił trzy sonaty reprezentujące różne okresy twórczości Aleksandra Skriabina.

W pierwszej *Sonacie f-moll* pianista doskonale uchwycił wczesny inspirowany Chopinem styl młodego Skriabina doskonale operując *rubatem* oraz prezentując bogactwo kolorystyczne tej wczesnej kompozycji. W tej niezwykle wymagającej technicznie kompozycji pianista nawet na moment nie zapomina o dramaturgii, która jest kluczowym elementem tego dzieła, zachwyca zarówno w pełnym pasji *Allegro con fuoco* jak i głęboko przeżytym *Funebre*. Pan Zhang operuje potężnym i bogatym dźwiękiem oraz posiada szeroki zasób środków artykulacyjnych, które zawsze służą wyrazowi muzycznemu a nigdy pustej wirtuozerii.

Interpretacja piątej Sonaty, która stanowi w dorobku kompozytorskim Skriabina prawdziwy przełom stylistyczny ukazuje inne cechy pianistyki Doktoranta. Pulsująca energia rytmiczna, brawura i wszechobecne kontrasty to tylko niektóre z cech jego wykonania. Pragnę zwrócić uwagę na to, że pianista stara się w najmniejszych detalach rytmicznych i dynamicznych podążać za wolą kompozytora, który bardzo precyzyjnie i szczegółowo przekazywał swoje awangardowe idee w zapisie nutowym.

Dziewiąta Sonata o intrygującym tytule *Czarna msza* również odnajduje w osobie Pana Zhanga godnego interpretatora, który nie boi się operować bardzo śmiałymi środkami wykonawczymi. Pragnę szczególnie zaznaczyć, że pianista pochodzący z tak odległej kultury muzycznej doskonale odnajduje się w zawiłościach intelektualnych i emocjonalnej treści dzieł Skriabina dążąc do przejrzystości i uporządkowania tak przewrotnej materii.

Pan mgr Yanlong Zhang jest w mojej ocenie artystą w pełni ukształtowanym i dojrzałym, posiadającym wszelkie cechy do prezentowania interpretacji na najwyższym poziomie artystycznym.

Część opisowa pracy składa się ze Wstępu, 4 rozdziałów, Podsumowania oraz Bibliografii.

Pierwszy rozdział zatytułowany *Skriabin i jego sonaty fortepianowe* w bardzo przystępny sposób przybliża nam sylwetkę kompozytora skupiając się na jego karierze artystycznej, różnych etapach twórczości i przemianach stylistycznych. Doktorant zwraca uwagę na okres eksploracji mistycyzmu przez Skriabina oraz pokrótce pochyla się nad każdą z 10 sonat fortepianowych kompozytora.

Rozdział drugi pt. *Spersonalizowany rozwój technik kompozytorskich i metod komponowania* jest niezwykle wnikliwym studium analizy warsztatu kompozytorskiego Skriabina. Ta część pracy doktorskiej prezentuje Autora jako badacza o talencie muzykologicznym. Wiele aspektów oryginalnego stylu kompozytora odnajduje swoje miejsce w tym rozdziale: superimpozycja akordów, akord alterowany, progresja chromatyczna akordów, zastosowanie akordu mistycznego, melodyka i skale to tylko niektóre z wybranych.

W rozdziale trzecim *Podłoże filozoficzne* doktorant udowadnia jak wielki wpływ na kompozytora miała fascynacja nurtami i myślami filozoficznymi. W 1903 roku Skriabin dołączył do Moskiewskiego Towarzystwa Filozoficznego co miało ogromny wpływ na jego dalsze zainteresowania dziełami Nietzschego, Kanta czy Hegla. Autor pracy łączy fascynację Skriabina filozofią z konkretnymi dziełami mając na celu dogłębne ukazanie osobowości kompozytora.

Rozdział czwarty *Zagadnienia wykonawcze*, w którym Pan Zhang dzieli się bardzo odkrywczymi i interesującymi uwagami na temat interpretacji dzieł Skriabina ukazując jak wielką rolę w jego pianistyce gra świadomie użyta pedalizacja oraz podejście do szeroko pojętej sonorystyki. Szczególnie interesujący wydał mi się podrozdział analizujący różne wykonania 9 sonaty fortepianowej przez wielkich pianistów takich jak Aszkenazy, Horowitz czy Ogdon.

Pracę zamyka Podsumowanie oraz bogata bibliografia zawierająca bardzo ciekawe pozycje literatury muzycznej.

Cała praca Pana Yanlong Zhanga zasługuje na najwyższą ocenę – bogaty język, celne cytaty wplecione w nurt narracji uzasadniające i potwierdzające tezy autora, wielowątkowo i wielopłaszczyznowo prowadzony wywód sprawia, że książka, niewątpliwie, stanowi naukowo- badawcze dopełnienie dzieła artystycznego.

Praca doktorska mgra Yanlonga Zhanga składa się więc z dwóch integralnych elementów – dzieła artystycznego dopełnionego badawczo – naukowym pisemnym opisem. Te dwa połączone składniki wzajemnie się dopełniają stanowiąc integralną, wyczerpującą całość.

Konkluzja

Pracę doktorską Pana mgra Yanlonga Zhanga zasługuje na bardzo duże uznanie. Świadomość, dojrzałość i ogromne umiejętności Doktoranta widoczne są tak w części artystycznej jak i werbalnej. Moim zdaniem tak dobrze przygotowana pod każdym względem praca doktorska przyczynia się do rozwoju zarówno dyscypliny artystycznej reprezentowanej przez Doktoranta jak i całej dziedziny sztuk muzycznych.

Niniejszym stwierdzam, że Doktorant wykazał się wiedzą praktyczną i teoretyczną, a także umiejętnościami do prowadzenia pracy artystycznej. W ten sposób Doktorant rozwiązał założone zagadnienie artystyczne i spełnił bez zastrzeżeń wymagania *art. 187 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku*.

Pracę doktorską Pana mgra Yanlonga Zhanga przyjmuję.

Dr hab. Michał Rot

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Michał Rot', with a stylized, flowing script.